

PUO YA BOPHATLALATSI BA DITABA MABAPI LE HO KWETELWA HA DIPROFAELE

Tshwane, 29 Phato 2024- Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS) di hlokometse le ho kgathatswa ke tlaleho e hlahelletseng lesedinyaneng la *Sunday Times* (25 Phato 2024) e mabapi le ho kwetwela ha diprofaele tsa balefalekgetho.

Ka tlwaelo, SARS e thibelwa ke Karolo ya 6 ya Molao wa Taolo ya Lekgetho wa 28 wa 2011 ho pepesa lesedi la sephiri la molefalekgetho. Le ha ho le jwalo, ka ha molefalekgetho a se a tjhaetse monwana hore lesedi lena le hlahelle tlalehong ena, SARS e tla hlakisa taba ena.

SARS e fupuditse tlolomolao ena eo ho thweng e etsahetse, ka sepheo se le seng sa utulla diphoso dife kapa dife tsa ka hare kapa seo ho thweng ke kameho ya mosebetsi wa SARS eo ka mohlomong a ileng a sebedisa mekgwatshebetso ya mokgatlo hampe.

Ke dilemolemo jwale SARS e thehile mekgwatshebetso e ananelwang lefatsheng ka bophara le e sebedisehang ha bonolo bakeng sa balefalekgethoho ba ikobelang boitlamo ba bona ba molao ba tefo ya lekgetho. Mekgwatshebetso ena e akaretsa tsela ya bohlokamedi e ahelletseng ka hara transekshene ka nngwe ho sireletsa lesedi la molefalekgetho le ho nnetefatsa boikarabelo ba ka hare.

Khomishenara ya SARS Edward Kieswetter o itse “SARS e fupuditse taba ena mme ha re a fumana bohlaswa kapa boikarabelo bo ka lebiswang ho SARS, sena se bolela hore ha ho le jwalo, SARS e ka se jariswe molato wa ketso tsa bonokwane ho latela tlaleho e entsweng ke *Sunday Times*.

“SARS e tla thusa khampani le ditheo tsa bophethahatsi ba molao diphuputsong dife kapa dife tse tlang ho latela ho utulla mohlodi wa bonokwane bona ba lekgetho,” ho rialo Khomishenara Kieswetter. O tlatsitse ka hore bonokwane ba ho kwetwela ha diprofaele bo supa ho nama ha bonokwane ba saeba bo nang le maqhama lefatsheng ka bophara. Botshopodi ba mofuta ona wa bonokwane bo fetofetoha kgafetsa mme SARS, jwalo ka ditheo tse ding tsa ditjhelete e iphumana e le kotsing kamehla ka lebaka la maqulwana a dinokwane a matjhaba a tsa bonokwane ba saeba. SARS e entse botsetedi bo matla haholo hodima moralo wa ona wa motheo ho tsa theknoloji ho lwantshana le tlwaelo ena.

SARS e ntse e tswela pele ho sebetsana le ditsela tsa ho ntlafatsa metjha ya yona ya ho tjhaela monwana balefalekgetho nakong eo dintlha tsa bona tsa banka di fetolwang ka yona. Tse ding tsa dintlafatso tse seng di sebediswa, di akaretsa se bitswang *Multi-factor Authentication*, ho ntlafatswa ha melao e mabapi le password le ho tjhaelwa monwana ha bayometriki. Ntle le sena, kamehla SARS e dula e hlahloba mekgwatshebetso ya yona ho qolla mefokolo ya yona le ho netefatsa hore re thibela sefe kapa sefe se ka bakang

kotsi. Sena se tla hloka hore ho be le tshebedisano ka katamelo e kgolo le mekga e meng e kang dibanka.

Ha re phethela, Khomishenara Kieswetter o itse: "E nngwe ya mawala a rona a bohlokwa ke ho tlisa tshepo ya setjhaba mokgatlong, e leng eo re ileng ra lahlehelwa ke yona dilemong tsa kgapo ya mmuso. SARS e se e kgathile tema e kgolo mokgahlelong ona mme re keke ra batla ho lahlehelwa ke sefutho ka lebaka la diketso tsa bonokwane, ho sa natswe hore tsena di etswa ka hare kapa ka ntle ho mokgatlo."

Diplatlisiso ka Ofisi ya Monamodi wa Lekgetho (OTO) tse ntseng di tswela pele ho fuputsa diketsahalo tsena tsa ho kwetelwa ha diprofaele di ananelwa ke SARS. SARS e sebetsa mmoho le OTO mme re lebelletse dikgothaletso tse tlang ho etswa mabapi le mokgwa o hlwahlwa wa ho lwantshana le lonya lena la ho kwetelwa ha diprofaele.

Ho fumana lesedi le fetang lena, ka kopo ikopanye le SARSMedia@sars.gov.za